

Nederland nog nipt op één na beste land ter wereld, maar de Zweden komen eraan

Zwitserland blijft nummer 1

			World Competitiveness Ranking		Global Competitiveness Index		Global Innovation Index		Human Development Index		World Happiness Report		Totaal
Ranglijst				+		+		+		+		=	
'19	('18)												
1	(1)	Zwitserland	5	-	4	↓	1	-	2	↑	6	↓	18
2	(2)	Nederland	6		6		4		10		5		31
3	(6)	Zweden	9	-	9	↓	2	↑	7	↑	7	↑	34
4	(3)	Denemarken	8	↓	10	↑	7	↑	11	↓	2	↑	38
5	(4)	VS	3	↓	1	↓	3	↑	14	↓	19	↓	40
6	(9)	Finland	15	↑	11	↑	6	↑	15	↑	1	-	48
7	(5)	Noorwegen	11	↓	16	↓	19	-	1	-	3	↓	50
8	(7)	Duitsland	17	↓	3	↑	9	-	5	↓	17	↓	51
9	(8)	Singapore	1	↑	2	-	8	↓	9	↓	34	-	54
10	(9)	VK	20	-	8	-	5	↓	14	↑	15	↑	62

N a een week vol meevallend en soms zelfs positief economisch nieuws, tijd voor de koude douche. Want ja, het Centraal Bureau voor de Statistiek meldde dat de Nederlandse economie in het tweede kwartaal verrassend stevig doorgroeide. En ja, het Centraal Planbureau verwacht dat die groei volgend jaar redelijk standhoudt. Conjunctureel ziet het er helemaal niet zo beroerd uit. Maar structureel heeft Nederland aan kracht ingeboet.

Dat laatste blijkt niet uit de cijfers van CBS of CPB, maar uit mijn eigen, jaarlijkse 'Ranglijst der ranglijstjes'. Dat is een optelsom van vijf gerenommeerde, internationale ranglijsten, die alle iets proberen te zeggen over de kracht van de economie. Twee daarvan meten de concurrentiekracht (maar doen dat op zo'n verschillende wijze, dat ik ze beide gebruik). De derde ranglijst stelt de innovatiekracht in de economie vast. De kwaliteit van de bredere economie (inclusief gezondheid en onderwijs) komt tot uiting in de Human Development Index. En als vijfde is er de World Happiness Ranking, die aan de hand van harde indicatoren landen rangschikt naar geluk; want uiteindelijk gaat het daar natuurlijk om. Het land op de eerste plaats van

een ranglijst krijgt één punt, nummer 2 twee punten, enzovoort. Tel per land alle punten op, en we hebben de eindstand.

Eerst het goede nieuws: net als de afgelopen twee jaar eindigt Nederland op deze meta-ranglijst op de tweede plaats. Ons land heeft de op één na beste economie ter wereld. Bravo! Alleen Zwitserland moeten we — net als de voorgaande jaren — voor laten gaan. In geen van de onderliggende ranglijsten komt Nederland in de top drie voor, maar we doen het ook nooit slechter dan plaats 10. Door deze consistente score eindigen we in de totaalstand toch op twee.

Da's mooi, maar ten opzichte van vorig jaar is er toch een duidelijke verslechtering zichtbaar. Op de World Competitiveness Ranking van het Zwitserse IMD, duikt Nederland dit jaar van plaats 4 naar 6. Op het criterium 'Economic performance' scoorden we flink lager en ook onze 'Government Efficiency' was iets minder.

Op de concurrentielijst van het World Economic Forum (WEF) zakte Nederland ook — van 5 naar 6. Japan nam de plek in de top vijf over. Onze 'Global Competitiveness' had vooral te lijden van een afname van de 'Innovation Capacity' van onze economie. Op die deelindex zakte Nederland naar de negende plaats.

Pijnlijk, want juist op het versterken van de innovatiekracht zet het huidige kabinet fors in. In het regeerakkoord komt de term 'innovatie' maar liefst zestig keer voor. Helaas daalt Nederland ook op de ranglijst die specifiek innovatiekracht meet. Vorig jaar bereikten we nog de tweede plek op de Global Innovation Index. Maar in het nieuwe rapport zakken we

af naar 4. De reden voor deze daling is niet dat Nederlandse bedrijven op innovatiebeleid minder bereiken, want gemeten naar output staat Nederland nog altijd op de tweede plaats. Het is de input die tekortschiet. We geven relatief weinig geld uit aan zowel onderzoek en ontwikkeling als onderwijs. Op het sub-ranglijstje 'Overheidsuitgaven per leerling', zien we Nederland zelfs pas op plaats 36 terug.

Het hardst valt Nederland terug op de ranglijst van de UNDP die de algemene ontwikkeling meet. Volgens de laatste update van de Human Development Index is Nederland gezakt naar plaats 10. Op zich is de situatie niet duidelijk verslechterd, maar we zijn qua menselijke ontwikkeling ingehaald door Ierland, IJsland en Zweden.

Op slechts één lijstje zijn we gestegen: het World Happiness Report bestempelt Nederland als het op vier na gelukkigste land. In de vorige editie stonden we een plek lager. Mede dankzij die stijging behoudt Nederland de tweede plek in de totaalscore van de ranglijst der ranglijsten.

Maar let op: Zweden zit ons op de hielen. Dat land schoot dit jaar omhoog van 6 naar 3. De Zweden zijn innovatiever en scoren beter op *human development*. Vlak daarachter komen de Denen eraan. Ik moet nog maar zien of Nederland volgend jaar de tweede plaats zal hebben weten vast te houden.

Mathijs Bouman is macro-econoom en journalist
Reageren via columnist@fd.nl

Op het gebied van innovatiekracht zakt Nederland. Pijnlijk, want juist hier zet het kabinet fors op in